

aan:

JOKE SCHAUVLIEGE

VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

Vraag nr. 172
van 4 februari 2010
VAN DIRK VAN MECHELEN

Zandgroeve Kerkeveld Huldenberg - Milieuvergunning

Recentelijk verleende de bestendige deputatie van de provincie Vlaams-Brabant een milieuvergunning klasse 1 voor het verder uitbaten en veranderen van een zandgroeve gelegen aan de Ganzemansstraat in Huldenberg. Het betreft hier een vergunning voor de zandwinning in een gebied van 18 hectaren dat in de buurt bekend staat als het "Kerkeveld" en als enige ontsluitingsweg de N253 kent.

Dit dossier kent reeds een zeer lange voorgeschiedenis waarvan de start zelfs teruggaat tot begin jaren '70. Eind jaren negentig werd de zone via een gewestplanwijziging ingekleurd als "gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen". Dit in functie van het zogenaamde L.I.J.N.-project van de VMW (Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening). Die gewestplanwijziging werd door de Raad van State in 2005 vernietigd. De Raad van State gaf begin dit jaar de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur wel gelijk in een geding waarbij de vernietiging werd gevraagd van een ministerieel besluit uit 2006. Met dat besluit verwierp de toenmalig bevoegde minister het beroep dat ingesteld was tegen een eerdere weigering van de deputatie van Vlaams-Brabant om een vergunning voor uitbreiding van de zandgroeve uit te reiken.

De deputatie van Vlaams-Brabant besliste op 19 november 2009 toch om een nieuwe vergunningsaanvraag goed te keuren. Dit ondanks een bijzonder gemotiveerd negatief advies van het gemeentebestuur én ondanks 425 bezwaren van de buurtbewoners en diverse actie- en milieugroepen.

1. Werd de minister in kennis gesteld van het besluit van de deputatie van Vlaams-Brabant? Wat is de beleidsvisie van de minister op de nieuwe ontwikkelingen in dit dossier en welk standpunt zal de minister innemen indien dit dossier weer op haar kabinet terechtkomt?

Antwoord: Tegen het besluit van 19 november 2009 van de deputatie van Vlaams-Brabant, waarbij de milieuvergunning werd verleend voor de exploitatie van een zandgroeve, gelegen te Huldenberg, Ganzemansstraat, werden door omwonenden verschillende administratieve beroepen ingediend. Ook het College van Burgemeester en Schepenen van Huldenberg tekende een beroep aan. Dit laatste beroep schorst de bestreden beslissing. Op dit ogenblik wordt het dossier onderzocht door de bevoegde adviesverlenende instanties. De Gewestelijke Milieuvergunningcommissie zal daarna een gemotiveerd advies formuleren, op basis waarvan mij een ontwerp van besluit zal worden voorgelegd. Het is dan dat ik, na kennisneming van alle elementen in het dossier, een beslissing zal nemen.

2. Aangezien het om een te ontginnen volume van bijna 3 mio kubieke meter gaat en de uitbreiding van de zandwinningsgroeve een bijzonder grote impact heeft op de buurt en bij uitbreiding de hele landelijke gemeente Huldenberg, werd bij de milieuvergunningsaanvraag een Milieu-effectrapport (MER) opgemaakt en bijgevoegd. Er is echter flink wat discussie ontstaan over eventuele fouten in de MER, meer specifiek inzake grondwaterpeilen en peilputten.

Kan de minister hieromtrent meer duidelijkheid verschaffen?

Antwoord: Het MER waarnaar word verwezen (PR0273) werd goedgekeurd op 3 juni 2009. Het project valt onder de mer-plicht, en dit volgens bijlage I, categorie 23 van het uitvoeringsbesluit, vermits de oppervlakte van het ontginningsgebied meer dan 10 ha bedroeg.

Tijdens de mer-procedure, meer bepaald n.a.v. de bespreking van het ontwerp MER op 28 oktober 2008, formuleerde de gemeente Huldenberg in een bijlage van hun advies het advies van de MAR-Huldenberg (gemeentelijke milieuadviesraad) waarin ondermeer een aantal bedenkingen ivm de grondwaterstudie in het MER werden vermeld. Ze stelden in hun advies dat de gegevens over grondwater verouderd zijn en niet aanvaardbaar. Er werd door de gemeente aangegeven dat gebruik gemaakt werd van verouderde grondwaterpeilen die ruimtelijk het projectgebied niet dekten waardoor een goede beschrijving van de referentietoestand ontbrak. Dit werd ondermeer besproken in de ontwerp tekstbespreking waarop de gemeente aanwezig was.

In het MER (zowel het ontwerp als het definitief) werden inderdaad oude peilputten gebruikt die vandaag niet meer intact zijn (er wordt verwezen naar het MER 'uitbreiding van de bestaande zandgroeve te Huldenberg' van 1997). Op basis van beschikbare boringen en grondwaterstandmetingen in 1997 werd een stijghoogte van het grondwater in het projectgebied opgemeten tussen +46 en +41m TAW (van noord naar zuid in het projectgebied). Daarnaast werden de gegevens uit het ontwerp MER aangevuld met een grondwaterstandsmeting (2003) op een vergelijkbaar maai-veldniveau op ongeveer 480 m ten NO van de Langestraat (de Langestraat is een straat in de nabijheid van het projectgebied). Deze meting toont een stijghoogte van het grondwater aan tot +43 m TAW. Tevens wordt in het MER melding gemaakt van een grondwatertafeldaling die in de buurt van het projectgebied werd vastgesteld in de periode 2004-2008, maar die ook in de ruime omgeving in dezelfde periode werd vastgesteld voor een aantal putten (niet voor alle relevante putten). De deskundige geeft in het MER aan dat de reden van deze plaatselijke dalingen onduidelijk is, maar dat het fenomeen het stroomgebied waarin de inrichting gelegen is, overstijgt. De deskundige stelt verder dat het mogelijk is dat dit veroorzaakt werd door een waterwinning.

In de effectbespreking van het MER werden, wat het aspect grondwater betreft, de wijziging in hydrogeologische kenmerken, in grondwaterkwetsbaarheid en in grondwaterkwaliteit behandeld. In functie van dit onderzoek oordeelde de dienst Mer dat het niet nodig was om nieuwe metingen van het grondwaterpeil te verrichten tijdens de mer-procedure vermits het een droge ontginning betreft. De afgraving van zand wordt namelijk voorzien tot 1 m boven het natuurlijke grondwaterpeil, en er wordt expliciet aangegeven dat geen kunstmatige verlaging van de grondwatertafel voorzien wordt.

Bovendien had de dienst Mer telefonisch contact gepleegd met de VMM waarbij zij ook aangaven dat ze het niet nodig achten om de huidige stand van het grondwater volledig in kaart te brengen.

In het advies over de passende beoordeling in het definitieve MER besluit het ANB dat er weinig tot geen impact op het hydrologische systeem van het SBZ gebied van de Valleien van de Dijle en de IJse te verwachten is en dat de passende beoordeling goedgekeurd wordt (advies dd 29/05/09). Het ANB merkt echter wel op dat het freatische grondwaterpeil in de zanden van de formatie van Diest en in de formatie van Brussel aanzienlijk fluctueert over de jaren. Die fluctuaties bedragen ca 2-3 meter over een periode van 5-10 jaar. ANB geeft aan dat daar geen melding van wordt gemaakt in het MER en dat bijgevolg niet duidelijk is wat bedoeld wordt met het 'droog' ontzanden.

Zolang de afgraving van zand wordt voorzien tot 1 m boven het natuurlijke grondwaterpeil en er geen kunstmatige verlaging van de grondwatertafel voorzien wordt, zijn er geen aanzienlijke effecten te verwachten naar het grondwater toe. In het goedkeuringsverslag wordt daarom een monitoring d.m.v. twee peilbuizen, een op de hoek van de Zavelstraat-Langestraat en een op de hoek Ganzemansstraat-Loonbeekstraat, naar voor geschoven als op te volgen aandachtspunt naar de vergunningverlener.

3. In de MER wordt gewezen op de vrij nefaste effecten inzake geluidsoverlast en stofhinder.

Zal de minister de nodige stappen zetten om – indien de milieuvergunning finaal toch overeind zou blijven – de nodige milderende maatregelen op te leggen aan de exploitanten? Zo ja, aan welke maatregelen denkt de minister?

Antwoord: Zoals al in het antwoord op vraag 1 gesteld, zal na grondige evaluatie worden beoordeeld of en onder welke voorwaarden een definitieve vergunning mogelijk is.

4. In 1998 werd een gewestplanwijziging doorgevoerd met het oog op het zogenaamde L.I.J.N.-project van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening. Dat besluit van de Vlaamse Regering werd in 2005 vernietigd door de Raad van State.

Wat is er sindsdien met dit project inzake drinkwaterwinning en –opslag verder gebeurd? Graag een gedetailleerde stand van zaken en overzicht van de genomen stappen.

Antwoord: Bij arrest van de Raad van State dd. 06.09.2007 werd de afstand van geding vastgesteld in de zaak waarbij door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening de nietigverklaring werd gevorderd van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw van 17.06.2002 houdende uitspraak over het beroep ingesteld tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de pro-vincieraad van Vlaams-Brabant van 06.12.2001, houdende weigering van de vergunning aan de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening voor het uitbaten van een behandelingsinstallatie voor oppervlaktewater gelegen te Neerijse aan de Langestraat, de Loonbeekstraat en de Ganze-manstraat.

De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening heeft in 2007 afstand van geding gedaan omwille van de voorafgaande vernietiging van de gewestplanwijziging en omwille van het feit dat zij geen concrete plannen meer heeft om het oorspronkelijke L.I.J.N.-project op korte termijn vooralsnog te realiseren.

5. Door de omvang van de voorziene ontginning zal een groot deel van de natuurlijke structuren van het "Kerkeveld" en typerende kleine landschapselementen in en rond Huldenberg verdwijnen.

Wat is de beleidsvisie van de minister op het verdwijnen van dit typerend landschap rond Huldenberg? Welke stappen zal de minister ondernemen om het landelijk karakter van deze gemeente zoveel mogelijk te vrijwaren?

Antwoord: Met deze vraag wordt vooruitgelopen op de beslissing die in tweede aanleg voor dit dossier nog moet worden genomen.